

NOWE KSIĄŻKI Z POLSKI

Newsletter nr 10

marzec - maj 2022

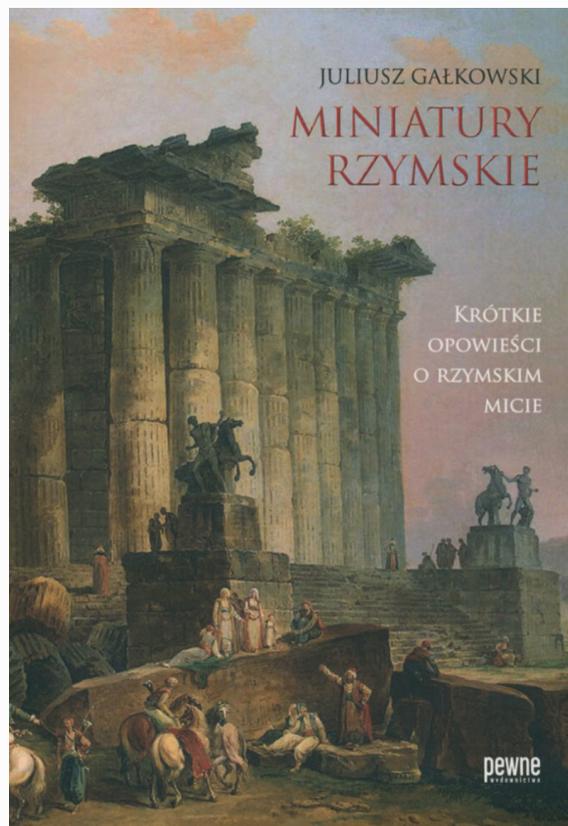
JULIUSZ GAŁKOWSKI

MINIATURY RZYMSKIE

WYDAWNICTWO Pewne

STRONY 286

ISBN 978-83-63518-59-2

Z niepokojem, dystansem i niedowiarstwem do książki Juliusza Gałkowskiego „Miniatury rzymskie. Krótkie opowieści o rzymskim micie” przystępowałem. Nie, nie dlatego, że krótkie, ale dlatego, że bałem się kolejnej jakiejś „rzymskiej historii”, gdzie czułbym się jak na lekcjach z kultury antycznej. Tymczasem jest zupełnie inaczej. To są naprawdę błyskotliwe, króciutkie, trafiające w sedno opowiadania o Rzymie: antycznym czyli wiecznym. Humor, pointa, nieoczekiwane tematy (od szczegółików po historyczne ogóty!). Idą wakacje. Jeśli wybieracie się do Włoch, zostawcie w domu Muratowa czy Iwaszkiewicza. Niech Waszym przewodnikiem będzie Juliusz Gałkowski: czysty zysk! Możecie zacząć czytać po drodze. A jestem pewien, że zakochacie się w Rzymie (tamnym i wiecznym!) nim do wiecznego miasta dotrzecie. /KK/

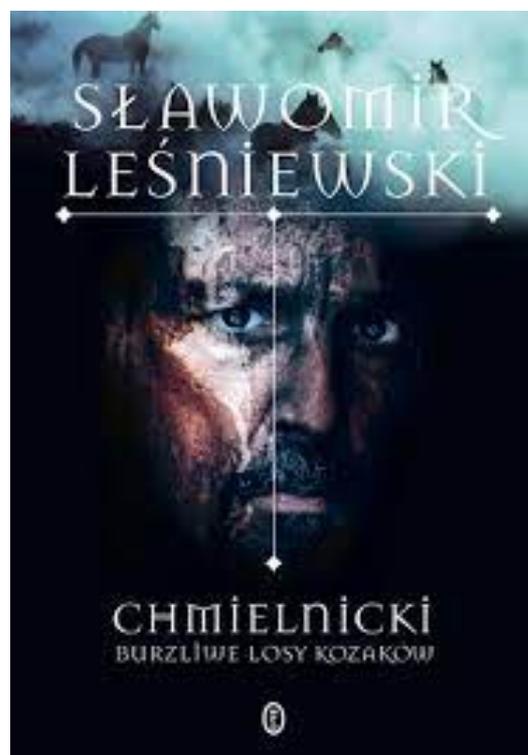
SŁAWOMIR LEŚNIEWSKI

CHMIELNICKI. BURZLIWE LOSY KOZAKÓW

WYDAWNICTWO Wyd. Literackie

STRONY 464

ISBN 978-83-08-07511-1

Sławomir Leśniewski, prawnik z wykształcenia, już dawno dał się poznać jako jeden z najciekawszych współczesnych popularyzatorów historii Polski. W „Chmielnickim”, podobnie jak wcześniej choćby w „Potopie. Czasie hańby i sławy”, mierzy się z XVII wiekiem, tym, który osłabił Rzeczpospolitą Obojga Narodów, prowadząc ją na skraj zagłady. Autor nie pisze tu historii na nowo i nie szuka odkrywczych tez, raczej wykłada racje obu stron tragicznego sporu, ozdabiając całość licznymi cytatami ze źródeł, a przy tym pisze barwnie i ze swadą, której czasem brak zawodowym historykom, dzięki czemu książkę dostownie się pochłania. „Chmielnicki. Burzliwe losy Kozaków” nie jest oczywiście pozycją dla specjalistów, ale w dostatecznie zniuansowany sposób przybliży skomplikowane losy Polaków i Ukraińców, zwłaszcza samego Bohdana Chmielnickiego, dla Polaków symbolu zdrady ojczyzny, dla Ukraińców – bohatera narodowego. /KC/

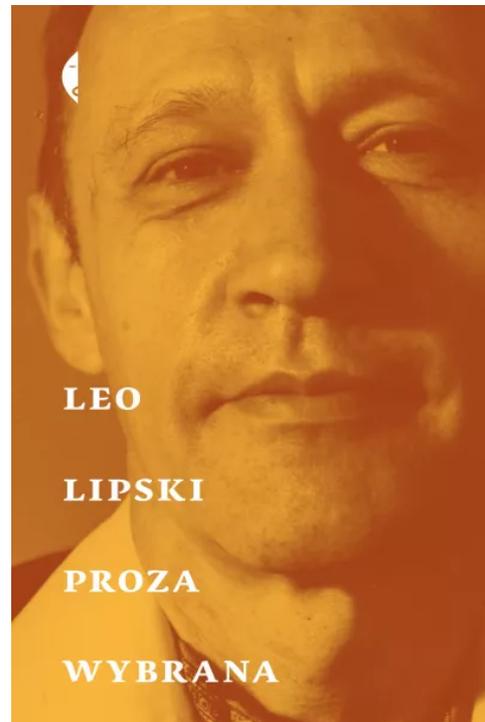
LEO LIPSKI

PROZA WYBRANA

WYDAWNICTWO Czarne

STRONY 416

ISBN 978-83-8191-443-7

Leo Lipski uchodzi ze jednego z „wielkich niedocenianych” polskich pisarzy. Na szczęście w ostatnich latach ten wyjątkowy prozaik o wrażliwości poety jest systematycznie „odpominany” nie tylko przez literaturoznawców, ale i przez czytelników. Napisał mało – w tomie mieści się wszystko, co w jego twórczości najistotniejsze (rewelacyjna minipowieść „Piotruś”, jedno z najlepszych polskich opowiadań łagrowych „Dzień i noc”, powieść „Niespokojni”) i wiele dzieł pomniejszych (krótkie fragmenty prozy, korespondencja). W przypadku Lipskiego skromny objętościowo dorobek ma jednak wielką wagę: to wyjątkowo gęsta, ostra jak brzytwa proza dotkniętego ciężką niepełnosprawnością i żyjącego na przymusowej emigracji autora, który przeżył pobyt w sowieckim łagrze i Zagładę. Wyrastającego z doświadczenia afazji języka Lipskiego nie da się porównać z żadnym innym – i to nie tylko w literaturze polskiej. /RP/

JĘDRZEJ MORAWIECKI

SZUGA. KRAJOBRAZ PO IMPERIUM

WYDAWNICTWO Czytelnik
STRONY 280
ISBN 978-83-07-03526-0

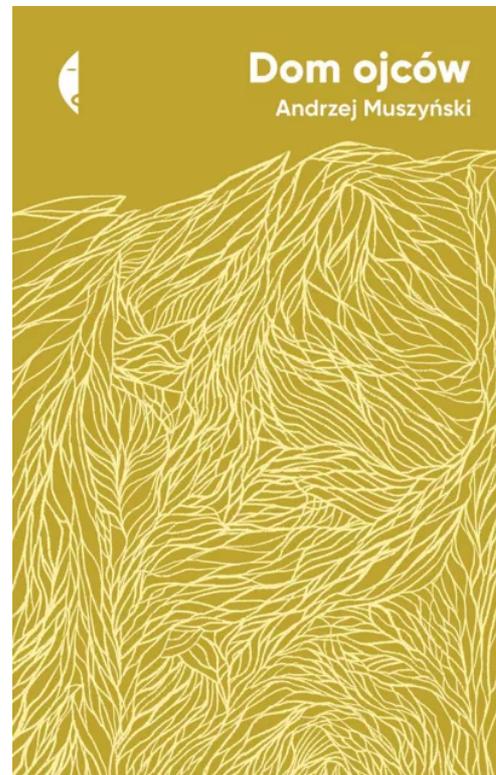

Autor postanowił przyjrzeć się Rosji po upadku imperium, a zwłaszcza religijności mieszkańców kraju przez stulecie poddawanego ateizacji. Reporterskie relacje dotyczą głównie Syberii w l. 2010–2020; w książce pojawiają się także obrazy wojny o Donbas, kreślone przez mieszkańców regionów, o które toczą się walki. Tematyka przedstawiona przez narratora („Szuga. Na czysto”) ustępuje w drogiej części notatkom, które są wypowiedziami opisywanych wcześniej postaci („Szuga. Na brudno”). Na zakończenie autor zamieszcza obszerne „Objaśnienia”. Kompozycja książki, prawdopodobnie celowa i przemyślana, pozostawia jednak czytelnika z wrażeniem niemożności sformułowania przez autora własnych opinii odnośnie do wydarzeń w Donbasie. Temat bardzo interesujący, lektura zajmująca, przynajmniej w początkowych rozdziałach, pozostawiająca jednak wrażenie lekkiego niedosytu jako całość. /BG/

ANDRZEJ MUSZYŃSKI

DOM OJCÓW

WYDAWNICTWO Czarne
STRONY 240
ISBN 978-83-8191-425-3

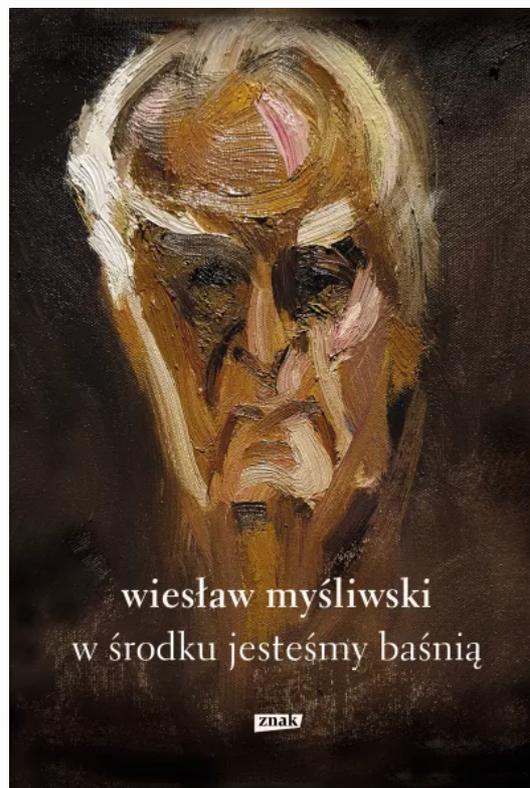

Bohaterką nowej książki Andrzeja Muszyńskiego jest Jura Krakowsko-Częstochowska – terytorium, które staje się synonimem, figurą, archetypem domu. Narracja z pogranicza reportażu, eseju, prozy autobiograficznej i prozy poetyckiej łączy głosy przeszłości tak odległej, że niemal mitycznej, baśniowej, wyśniewanej, z teraźniejszością zapisaną własnymi doświadczeniami i poszukiwaniami archeologicznymi autora-narratora. Muszyński kreśli długą perspektywę trwania rodzaju ludzkiego, w której historie prywatne, choćby jego niedawne wyprawy jako młodego chłopaka, splatają się z pionierskimi działaniami hominidów.

„Pierwsza opowieść o dziejach ludzkości nie narodziła się w umyśle, lecz w kościach i mięśniach”. Pisanie Muszyńskiego zakorzenione jest w doświadczeniu bycia w świecie – podróżowaniu, śnieniu, wysiłku ciała, czego konsekwencją jest sensualny, ale oszczędny w środkach język jego prozy. /AC/

WIESŁAW MYŚLIWSKI W ŚRODKU JESTEŚMY BAŚNIĄ. MOWY I ROZMOWY

WYDAWNICTWO Znak
STRONY 546
ISBN 978-83-240-6421-2

Ostatnia jak dotąd powieść Wiesława Myśliwskiego ukazała się w 2018 roku. W oczekiwaniu na kolejną (u tego pisarza „przerwy” pomiędzy wydaniem kolejnych pozycji to kilka, czasem kilkanaście lat) otrzymuje czytelnik wybór rozmów z autorem „Widnokągu” oraz jego tekstów przygotowanych na różne okazje: konferencje, kongresy, uroczystości... Wyłania się z tego różnorodnego krajobrazu niezwyklej autoportret jednego z ostatnich klasyków polskiej epiki XX i początku XXI wieku. Pisarstwa wywodzącego się z nurtu chłopskiego, lecz daleko poza niego wykraczającego, przerastającego go, rozsadzającego te ramy w wielu aspektach. To twórczość, dałoby się rzec, filozoficzna, pełna mądrości, dowodząca głębokiej znajomości życia, choć jeden z tekstów nosi znamieny tytuł: „Piszę, bo nie wiem”. Tom opracowany przez wydawcę dzieł Wiesława Myśliwskiego na jubileusz 90. urodzin znakomitego Pisarza. /JP/

MAGDALENA OKRASKA

NIE MA I NIE BĘDZIE

WYDAWNICTWO Ha!art
STRONY 312
ISBN 978-83-66571-54-9

Już dawno żaden reportaż nie wzbudził w Polsce tylu emocji, ile najnowsza książka Magdaleny Okraski pod prowokacyjnym tytułem „Nie ma i nie będzie” wydana nakładem Wydawnictwa Ha!art. Jednak wysoka temperatura recenzenckich sporów przestanie zadziwiać, gdy uprzytomnimy sobie, że autorka dotyka jednej z najbardziej kontrowersyjnych kwestii w III RP – która jednocześnie legła u jej fundamentów – a mianowicie problemu transformacji ustrojowej i gospodarczej. Okraska w brawurowy sposób stara się udowodnić, że rany, jakie podczas tego procesu odniosło polskie społeczeństwo, wcale nie zblizniły się z końcem lat 90. XX wieku, przeciwnie – skutki ówczesnych zaniedbań, błędnych decyzji czy złodziejskiej prywatyzacji są odczuwalne po dziś dzień. Autorka przemierza wraz ze swoimi bohaterami ulice m.in. Wałbrzycha, Tarnobrzega czy Włocławka, odwiedza ruiny dawnych zakładów, dworców i kin, by oddać sprawiedliwość tej Polsce, o której istnieniu wielu nie chce pamiętać. /DK/

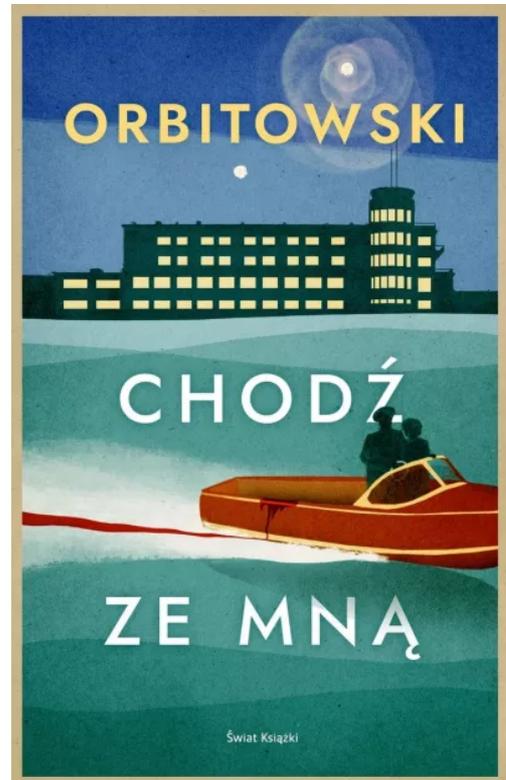
ŁUKASZ ORBITOWSKI

CHODŹ ZE MNĄ

WYDAWNICTWO Świat Książki

STRONY 464

ISBN 978-83-813-9992-0

„Chodź ze mną” to książka o tożsamości i pamięci. Obie one mają – czego dowodem jest powieść Orbitowskiego – płynną naturę. Jest to historia o poszukiwaniu odpowiedzi na fundamentalne pytania o własne pochodzenie, ale za tymi osobistymi wątkami stoją próby zmierzenia się z uniwersalną wątpliwością: czy prawda ma obiektywny charakter, czy może jest wyłącznie tym, w co chcemy i możemy uwierzyć? Narrator balansuje między teraźniejszością a niedającą się uchwycić przeszłością, co każe czytelnikowi zastanowić się, gdzie przebiegają granice (o ile można je wytyczyć) pomiędzy światami najbliższych: kiedy matka powinna ustąpić miejsca żonie, na ile kształtujemy swój los samodzielnie, a na ile jesteśmy – nieco przypadkową – summą własnych przodków, jak bardzo określają nas skłonności, tajemnice i namiętności rodziców, w jakim stopniu kreuje nas ich pamięć?

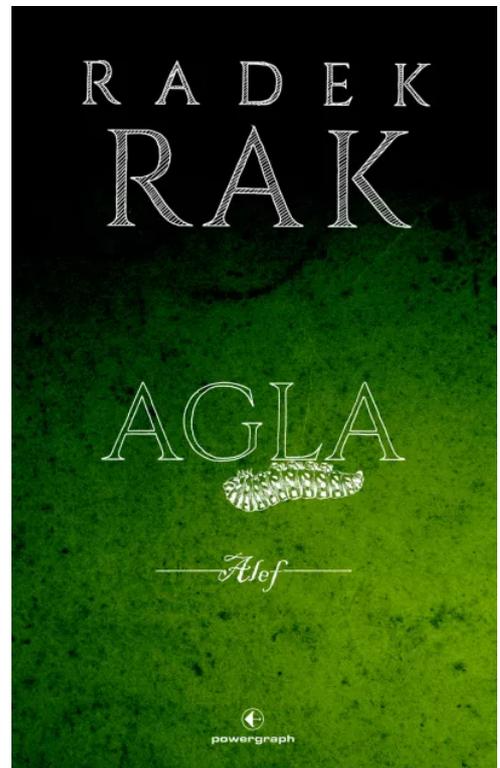
Książka pociąga nie tylko frapującą fabułą, ale także znakomicie poprowadzoną narracją i językiem: świadomym, uważnym, dopracowanym.

/AZ/

RADEK RAK

AGLA. ALEF

WYDAWNICTWO Powergraph
STRONY 640
ISBN 978836617870-0

„Aglą” to brawurowa powieść przygodowa, która łączy w sobie elementy fantasy i powieści młodzieżowej. To również wnikliwa i wzruszająca powieść psychologiczna: o dojrzewaniu i przemianie, o miłości i odkrywaniu swej cielesności, o zawiedzionych przyjaźniach, wykluczeniu i samotności, wreszcie o odnajdywaniu siebie. Główna bohaterka powieści, Sofja Kluk jest osobą upartą i konsekwentnie dążącą do celu. Dorasta z dala od ukochanego ojca, który nie wraca z wyprawy naukowej. Dojrzewaniu bohaterki towarzyszy oryginalne tło historyczne, pełne mistyki, czarów, symboli, z potężnym i żywotnym światem przyrody w tle. Akcja rozgrywa się w cieniu magii, gnozy. Autor tworzy sugestywne obrazy, które działają na wyobraźnię, kreuje świat, w którym fotograficzny realizm sąsiaduje z okrutną nieraz baśnią.

Rak buduje oryginalną i hipnotyzującą rzeczywistość, której trudno się oprzeć, i w którą czytelnik szybko daje się wciągnąć. /KH/

PIOTR SIEMION

BELLA, CIAO

WYDAWNICTWO Filtry
STRONY 290
ISBN 978-83-963911-4-8

Akcja powieści Piotra Siemiona osadzona jest w czasie tuż po drugiej wojnie światowej na ziemiach, które jeszcze przed chwilą były niemieckie, a teraz są polskie. Bohaterowie? Grupa antysowieckich partyzantów dowodzonych przez charyzmatycznego pułkownika Szesta, „wyzwalające” te ziemie wojska sowieckie, nowe komunistyczne elity, przesiedleńcy, miejscowi Niemcy, a nawet lekarz przystany do tego piekła z neutralnej Szwecji. Siemion stawia sobie za punkt honoru pokazanie ich wszystkich jako żywych, pełnowymiarowych ludzi, nie jako postaci w którejkolwiek z narracji historycznych. Żeby zaś dotrzeć do szerszego grona czytelników z przestaniem, że w czasie po apokalipsie po żadnej ze stron nie ma ludzi „tylko dobrych” albo „tylko złych” (a wręcz same pojęcia dobra i zła są o wiele bardziej złożone) – przebiera je w przygodową, pełną akcji i błyskotliwych dialogów narrację rodem z serialu Netfliksa lub gry komputerowej. Do tego całość spisuje językiem bogatym, barwnym i wyrazistym – chwilami poetyckim, a chwilami rynsztokowym. /RP/

MARIUSZ STANISZEWSKI

KARTEL

WYDAWNICTWO Zysk i Spółka
STRONY 300
ISBN 978-83-8202-506-4

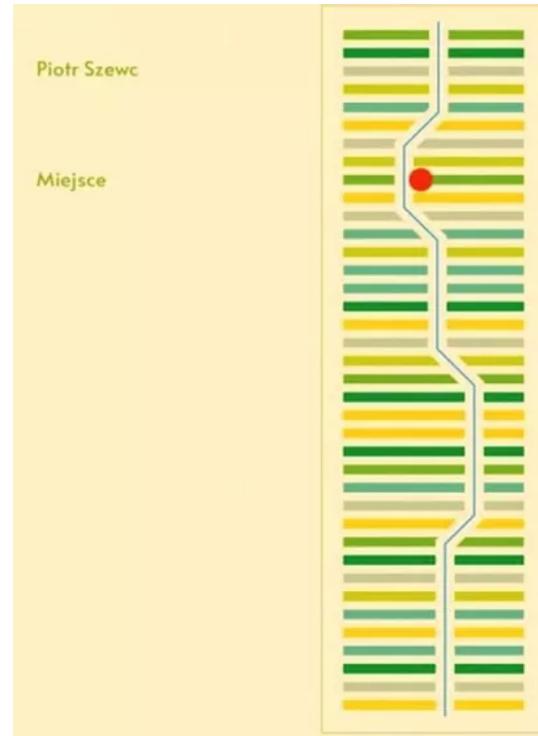

Bohaterem „Kartelu” jest dziennikarz Krzysztof Fronisz , który podczas wędrowki po Górach Sowich odnajduje tajemniczą skrzynię z okresu II wojny światowej. Na początku nie zdaje sobie sprawy z wagi znaleziska, ale szybko okazuje się, że staje się ona przedmiotem pożądanym służb specjalnych kilku krajów oraz tajemniczej organizacji, która rządzi miastem i ma ambicje zaprowadzenia nowego porządku. Rozpoczyna dziennikarskie śledztwo i wraz z rozwojem sytuacji zostaje uwikłany w wielopłaszczyznową intrygę. Jednym z głównych wątków powieści jest sposób działania tytułowego „kartelu”. Należą do niego zarówno gangsterzy, jak i uznani profesorowie, biznesmeni czy przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości oraz organów ścigania. Jego członkowie uznają się za lepszą część społeczeństwa. Nie obowiązują ich żadne normy, czy to moralne, czy też wynikające z przepisów prawa. Zwalczające się strony posuwają się do zabójstw, tortur i zdrady. Z każdą stroną powieści akcja nabiera tempa, zaskakuje i wciąga czytelnika. To po mistrzowsku skrojony kryminał z wątkiem romansowym w tle. /KH/

PIOTR SZEWC

MIEJSCE

WYDAWNICTWO PIW
STRONY 80
ISBN 978-83-8196-355-8

Piotr Szewc w swoim najnowszym tomiku „Miejsce” zabiera czytelnika w nostalgiczną podróż m.in. do czasów dzieciństwa spędzonych na wsi. Wspomnienia przywołują szczególnie ważne w życiu mówiącego, urastające do rangi symboli – postaci dziadków, których życie przepętnione było ciężką pracą. Wiersze Szewca przynoszą pochwałę niepowtarzalnego piękna wsi, jej krajobrazu, folkloru, ale i często żmudnych zajęć gospodarskich, które dają jednak poczucie sensu i spełnienia. W kolejnych tekstach świat dzieciństwa przeradza się w świat młodości, którego tłem staje się już nie wieś, lecz miasto na południu Polski – Zamość. Powracające obrazy, zapachy, smaki czy przedmioty domowego użytku stają się pretekstem do poszukiwań egzystencjalnych, bez których zrozumienie samego siebie byłoby niemożliwe. „Miejsce” to bez wątpienia zbiór, w którym każdy czytelnik, niezależnie od swoich życiowych doświadczeń, odnajdzie jakąś część własnego „ja”. /ACS/

WIT SZOSTAK *SZCZELINAMI*

WYDAWNICTWO Powergraph
STRONY 360
ISBN 978836617872-4

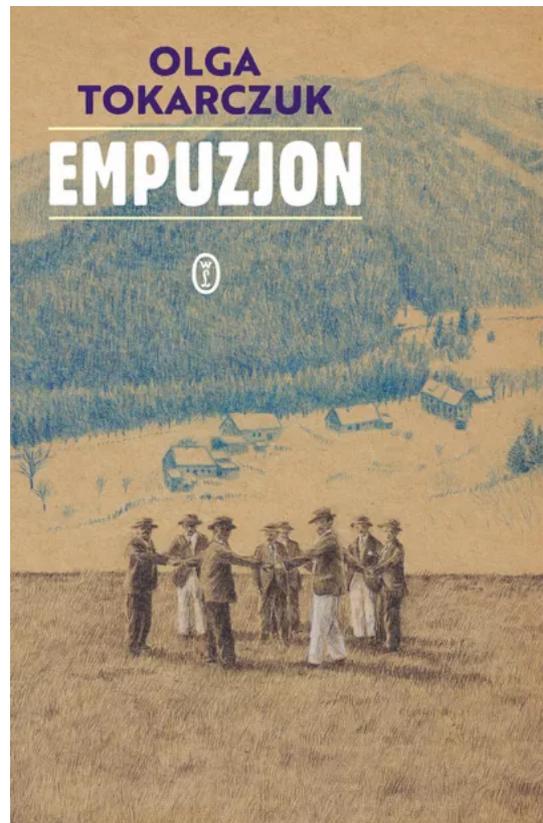

„Szczelinami” – najnowsza książka Wita Szostaka - to eksperymentalna powieść, na którą składa się około trzystu wierszy uporządkowanych w jedenastu rozdziałach-tomikach. Narratorką jest poetka, która poprzez wiersze (które sama nazywa „niewierszami”) oprowadza czytelnika po swoich doświadczeniach, obserwacjach i inicjacjach literackich, życiowych, historycznych, społecznych, językowych. To utwory bardzo kobiece tworzące intymne, chwilami bardzo zmysłowe obrazki, poprzez które bohaterka układa swój portret jak mozaikę. Otrzymujemy jakiś zarys, ogólny jej obraz, ale nie jesteśmy w stanie go uchwycić w pełni. A równocześnie zabawa słowem, wieloznacznością i stylistyką nadaje tej nietypowej formie lekkości. /ŁG/

OLGA TOKARCZUK

EMPUZZJON

WYDAWNICTWO Wyd. Literackie
STRONY 400
ISBN 978-83-08-07577-7

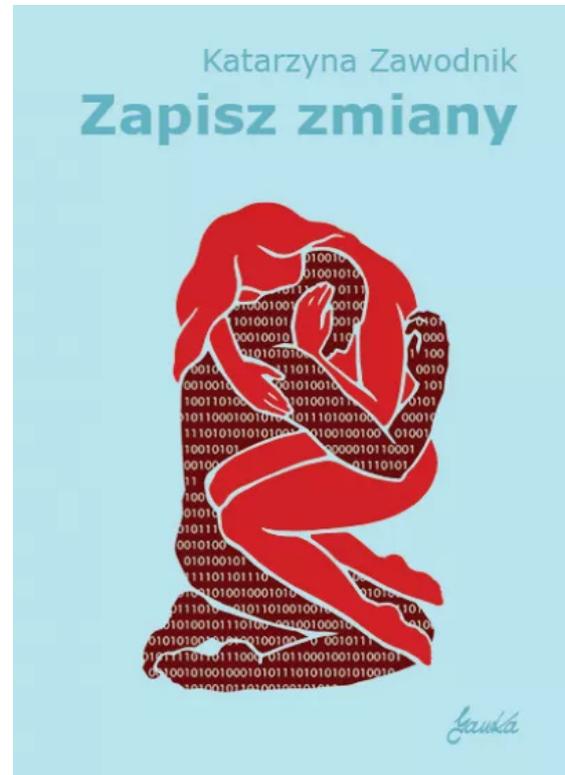
Olga Tokarczuk w „Empuzjonie” podejmuje dialog z „Czarodziejską górą” Tomasza Manna i prowadzi błyskotliwą grę z samą konwencją „literatury sanatoryjnej”. Głównym bohaterem powieści czyni chorego na gruźlicę studenta – Mieczysława Wojnicza, który pod koniec lata 1913 roku przybywa na kurację do uzdrowiska. Bohater stopniowo poddaje się dziwnej aurze odgradzonej od świata górami miejscowości, ale i wpływowi pozostałych kuracjuszy, których postaci niby soczewki skupiają różne poglądy, postawy i idee.

Spodziewana „walka o duszę” Mieczysława nie dokonuje się jednak w czasie niekończących się dysput jego towarzyszy, a niejako rozgrywa się w samej przestrzeni uzdrowiska – fantasmagorycznej, klaustrofobicznej, czasem opresyjnej – którą poznajemy od podszewki dzięki nieoczekiwanej perspektywie narratora dającego do zrozumienia, że nieustannie podgląda swoich bohaterów. Taki rodzaj opowiadania-obszary obserwacji sprawia, że zastygła w schematach i dekoracjach rzeczywistość zaczyna się odkształcać, wydobywa z cienia ukryte, niepokoiki pytaniami o to, co jest, a co się tylko jawi. /AC/

KATARZYNA ZAWODNIK

ZAPISZ ZMIANY

WYDAWNICTWO JanKa
STRONY 264
ISBN 978-83-62247-84-4 /
 85-1

Debiutancka powieść Katarzyny Zawodnik „Zapisz zmiany” to futurystyczna wizja świata po całkowitym zniszczeniu. Akcja powieści toczy się w Stanach Zjednoczonych po roku 2100. Po wojnie nuklearnej, która wyniszczyła ziemię, ludzie zostali zmuszeni do zbudowania świata podziemnego. To świat, w którym człowiek nie rodzi się, a wylęga w specjalnych placówkach, funkcjonuje wyłącznie w zamkniętych pomieszczeniach, w którym humanoidalne roboty są nieodłącznym elementem życia, a sztuczna inteligencja wyparła niejako tę wrodzoną. To ciekawa wizja, która zmusza do refleksji nie tylko nad przyszłością, lecz także nad esencją człowieczeństwa, znaczeniem religii, rolą moralności. Książka, choć ma swoje niedociągnięcia, jest zgrabnie napisana. Jej język jest momentami niebywale plastyczny, co jest bardzo ciekawe zważywszy na fakt, że autorka jest osobą niewidomą. /ŁG/

PRZYGOTOWAŁ ZESPÓŁ INSTYTUTU KSIĄŻKI

Teksty: Krzysztof Cieślik /KC/, Angelika Ciszek /AC/, Anna Czartoryska-Sziler /ACS/, Łucja Gawkowska /ŁG/, Beata Górską /BG/, Katarzyna Humeniuk /KH/, Dariusz Kawa /DK/, Krzysztof Koehler /KK/, Jakub Pacześniak /JP/, Radosław Pulkowski /RP/, Anna Zagórska /AZ/

Prowadzenie: Jakub Pacześniak
j.paczesniak@bookinstitute.pl

POZOSTAŁE PROGRAMY IK SKIEROWANE DO TŁUMACZY:

PROGRAM TRANSLATORSKI © POLAND Beata Górską
b.gorska@bookinstitute.pl

SAMPLE TRANSLATIONS © POLAND Łucja Gawkowska
l.gawkowska@bookinstitute.pl

KOLEGIUM TŁUMACZY Anna Czartoryska-Sziler
a.czartoryska@bookinstitute.pl